

Nr 7.

Ankom till riksdagens kansli den 23 mars 1944 kl. 12 m.

Andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande i anledning av motion angående utredning rörande problemet för- och eftervård åt tuberkulossjuka.

I en inom andra kammaren väckt och till dess andra tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 345, har herr *Lindberg m. fl.* hemställt, att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om en allsidig och skyndsam utredning rörande problemet för- och eftervård åt tuberkulossjuka samt för riksdagen framlägga de förslag vartill utredningen kan föranleda.

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet har i vederbörlig ordning inhämtat yttrande över motionen från medicinalstyrelsen samt dessutom berett Svenska landstingsförbundet, Svenska stadsförbundet, Sveriges läkarförbund, Landsorganisationen (LO), De lungsjukas riksförbund och Nationalföreningen mot tuberkulos tillfälle att inkomma med yttrande.

Medicinalstyrelsen hänvisar till att Svenska nationalföreningen mot tuberkulos år 1937 framlade en utredning angående förbättrad tuberkulosvård, över vilken utredning styrelsen yttrat sig tillstyrkande år 1940. Bland åtgärder, som styrelsen fann böra snarast realiseras, hörde rationalisering av arbetsterapi vid sanatorierna, effektiv arbetsförmedling åt tuberkulossjuka, organisation av deras hemarbete, anskaffande av maskiner och verktyg, inrättande av försäljningscentral för tuberkulossjukas arbetsprodukter samt anställande av yrkesinspektörer och kuratorer. Sedan utredningen kompletterats år 1942 och nytt förslag framlagts, anslöt sig styrelsen även till detta. Styrelsen hänvisar vidare till den utredning, som pågår angående reumatikervården, vilken inrymmer efterbehandling och konvalescentvård i allmänhet, samt att frågan om de partiellt arbetsförs inordnande i förvärsarbete utredes av särskilda sakkunniga. Styrelsen anser med hänsyn till dessa redan föreliggande förslag och pågående utredningar ny utredning ej påkallad men understryker angelägenheten av att förslagen snarast realiseras.

Även landstingsförbundet och stadsförbundet hänvisa till pågående utredningar och avstyrka motionen, vilket även är fallet med Nationalföreningen mot tuberkulos. Samtliga framhålla emellertid, att åtgärder för förbättring av tuberkulosvården snarast måtte vidtagas.

Läkarförbundet hänvisar till föreliggande förslag men anser betydligt mera radikala åtgärder nödvändiga. Det gäller särskilt att ordna de tuberkulossjukas

ekonomiska förhållanden, varvid ifrågasättes modifierad sjukförsäkring. Förbundet framhåller dessutom, att deras problem, vilka lida av kirurgisk tuberkulos, icke tillräckligt beaktats i tidigare utredningar. Vid läkarförbundets yttrande äro fogade yttranden från sanatorieläkaren G. Odelberg-Johnsson och från Svenska lasarettsläkarföreningen. Den förre understryker vikten av ekonomiska understöd åt konvalescenter samt förordar ökade möjligheter till yrkesutbildning och förbättrade möjligheter till anställning av partiellt arbetsföra. Lasarettsläkarföreningen påpekar betydelsen av eftervård och att hänsyn i tidigare förslag till de av kirurgisk tuberkulos lidande ej tagits men avstyrker motionen under hänvisning till föreliggande och pågående utredningar.

Landsorganisationen tillstyrker utredning men hänvisar samtidigt till pågående utredningar. De lungsjukas riksförbund tillstyrker också utredning och understryker särskilt, att de lungsjukas sociala problem måtte mera beaktas samt att förvården måtte mera uppmärksammas.

Utskottet.

Utskottet delar i allt väsentligt de i motionen framförda synpunkterna. Icke minst gäller detta frågan om s. k. förvård av de tuberkulossjuka, vilken hitintills synes ha alltför mycket förbisetts. Likaså bör, då förslag framläggas, hänsyn tagas till dem, vilka lida av kirurgisk tuberkulos. Utskottet finner det alltså angeläget, att åtgärder med det snaraste vidtagas för att förbättra vården av tuberkulossjuka och att därvid förvården måtte uppmärksammas. Då emellertid dels förslag redan finnes utarbetat, vilket enligt vad utskottet inhämtat är föremål för överarbetning, och dels vissa med vården sammanhängande frågor äro föremål för utredning, finner utskottet ej skäl att nu tillstyrka begäran om ny och ytterligare utredning, som måhända endast skulle bidra till ett framskjutande av den tidpunkt, då förslag kan för riksdagen framläggas.

Utskottet får alltså hemställa,

att motionen II:345 ej måtte till någon andra kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 16 mars 1944.

På utskottets vägnar:

TORSTEN NILSSON.

Närvarande: herrar *Nilsson* i Stockholm, *Carlsson* i Bakeröd, fru *Ekendahl*,* herrar *Jansson* i Kalix, *Nilsson* i Sandviken,* *Sveningsson*, *Johansson* i Kalmar, fru *Ronnebäck*, fröken *Olsson* och herr *Lundberg*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.